

Innerlijkheid

Dit laatste nummer van *Kijk Koningshoeven* heeft als thema 'innerlijkheid'. Mooier kan haast niet want wat de monnik bij uitstek kenmerkt, is dat hij radicaal kiest voor innerlijkheid. Zijn hele leven draait er om. Innerlijkheid is een levenswijze die gericht is op God, de schepper van al wat bestaat.

Innerlijkheid moet je leren en van de hulpmiddelen daarbij, zoals gebed, werk, broederlijk samenleven, afzondering, stilte, hebben wij u iets laten proeven in de nummers van *Kijk Koningshoeven*. Hopelijk heeft het ook uw eigen innerlijkheid gesterkt!

Het blad eindigt hier, maar de leefwijze van de monnik is duurzamer. Vanwege de innerlijkheid die alles bepalend is, overleeft de monnik in een wereld die voorbij gaat, in de ontmoeting met mensen die verrijkend is en in het werk dat een uitdaging vormt. Zonder de innerlijkheid zou onze levenswijze leeg zijn en nietszeggend. Benedictus zegt in

zijn *Regel*: "Houd je ver van een wereldse wijze van handelen" (4,20). Tegenover deze levenswijze zonder innerlijkheid stelt hij een manier van leven voor waarin "God in alles verheerlijkt wordt!" (53,9).

De roeping tot innerlijkheid vraagt om kritisch te zijn ten opzichte van de algemeen geldende normen en waarden. Jezus zegt in het evangelie tot zijn leerlingen: "Jullie zijn in de wereld. Jullie zijn niet van de wereld" (Joh. 17,15). Innerlijkheid is onze bijdrage aan de wereld! Hopelijk hebben we u dat laten zien in de papieren uitgave van *Kijk Koningshoeven*. En we zullen dat blijven doen in onze digitale nieuwsbrief met dezelfde titel!

Universele waarden

In deze jaargang staat *Kijk Koningshoeven* stil bij 'duurzame ontwikkeling'. Gevleugelde woorden zijn in dit verband *People* (mensen), *Planet* (milieu), *Prosperity* (welvaart). De eerste P kwam in het lentenummer aan de orde en de tweede in de zomereditie. *Prosperity* stond in de herfstuitgave centraal. De nieuwe, door de abt toegevoegde vierde P, die van *Profoundness* (innerlijkheid), wordt in dit winternummer belicht.

Tonen mensen belangstelling voor het abdielven dan stellen ze spontaan een vraag naar het aantal: "Met hoeveel zijn jullie nog?". Het woordje 'nog' verwijst naar het vermoeden van een uitstervend verschijnsel. Daarbij wordt enkel gekeken naar het getalsmatige anno nu en niet naar de lange traditie van 'innerlijkheid' van waaruit monniken leven en die alles met duurzaamheid te maken heeft.

'DUURZAAM' LEVEN
Heel concreet verwoordt de *Regel voor monniken* van Benedictus fundamentele en universele waarden die wellicht nog duidelijker dan vroeger sleutels aanreiken voor een 'duurzaam' leven. Deze *Regel* ordent of 'regelt' immers al bijna anderhalf millennium

het samenleven van mannen en vrouwen. Door alle tijden en culturen heen blijken onder meer regelmaat en structuur, matigheid en soberheid, rust en stilte, tijd en plaats, luisteren en bidden, werken en genieten, enkelvoudige aandacht en loslaten, universele waarden te zijn die de proef hebben doorstaan en daarom vandaag meer dan ooit gelden.

DIEPE GROND
Dat deze waarden mensen van vandaag nog steeds aanspreken blijkt uit de groeiende belangstelling voor het gastenhuis van de abt als plaats om enkele dagen mee te leven in stilte en gemeenschapsgebed. Om even afstand te nemen van de buitenkant van de wereld en de binnenkant van het eigen leven van nieuwe energie te voorzien door deze in relatie te brengen met de diepe grond van het bestaan: de Eeuwige, de Onzichtbare, de Aanwezige: God. Deze diepe grond is niet met woorden uit te drukken en lijkt het 'beroepsgeheim' van de monniken omdat hun leven 'voorbijgaat' aan elk menselijk woord. Omdat hun verinnerlijkte leven op een radicale wijze haaks staat op de bestaande samenlevingspatronen vol van uiterlijk vertoon.

Leven op een breuklijn

Op 2 september hield broeder Korneel Vermeiren tijdens een bezinningsdag voor zijn medebroeders een overweging, getiteld: 'De tijd en de wereld waarin wij leven in 2011'. Zijn gedachten plaatsen het thema *Profoundness* (innerlijkheid), in specifiek monastiek licht, zoals blijkt uit de volgende citaten.

"De laatste tijd vraag ik me telkens weer af in welke wereld en in welke tijd wij nu eigenlijk leven en hoe wij daarin moeten leven als monniken. Het is goed zich deze vraag nu en dan te stellen om te voorkomen dat wij gaan leven van de kleine ditjes en datjes van het dagelijks leven. In de kleine wereld van het klooster dreigt altijd dat gevaar. Dit heeft als gevolg dat onze vroomheid los komt te staan van het leven in deze wereld, en daardoor onwerkelijk wordt. Want wij zijn deze wereld en deze tijd met ons lichaam en met onze geest, met ons denken en voelen. Onontkoombaar!"

'NON-CONFORMISTEN'
"Als monniken leven wij altijd op een breuklijn: helemaal de wereld trouw zijn omdat hij door God gegeven is en ons toevertrouwd én tegelijk toch niet werelds leven. Deze wereld niet ontvluchten of afschrijven en er toch ook niet in opgaan en óndergaan. Het is niet iets dat ons in de eenentwintigste eeuw voor de eerste keer overkomt. In de zesde eeuw was het niet anders. Benedictus houdt ons in zijn *Regel voor monniken* al voor: 'Houdt u ver van een wereldse wijze van handelen' (4,20). Ten opzichte van de wereld waarin wij leven brengt onze roeping mee dat wij 'non-conformisten' zijn, kritisch ten

opzichte van de algemeen geldende normen. De woestijnvader Evagrius van Pontus (vierde eeuw) heeft deze dubbele levenshouding pakkend uitgedrukt met de woorden: 'De monnik moet gescheiden zijn van allen, én verenigd met allen.' De *Regel* van Benedictus is een goede gids om helemaal en van harte in de wereld te leven, in deze wereld en in deze tijd, in grote solidariteit, en tegelijk niet van deze wereld te zijn, met een kritische instelling, wars van wereldse wijze van handelen."

KORNEEL VERMEIREN.

PARELTJES UIT DE
REGEL VAN BENEDICTUS
BENEDICTUS VAN NURSIA (480-547) WORDT WEL DE 'VADER' VAN HET WESTERSE MONNIKENDOM GENOEMD. HIJ STELDE EEN *REGEL* VOOR MONNIKEN OP. DAARIN STAAT HOE HET ER IN EEN KLOOSTER AAN TOE MOET GAAN. EEN 'PAREL' UIT HET GESCHRIFT TER OVERWEGING.
'Mijn zoon, als je het ware en eeuwige leven wilt hebben, doe het goede. Zoek vrede, ga die achterna' (Proloog 17)

SOMMIGE JONGE MENSEN LIJKEN AL JAREN DOOD TE ZIJN OMDAT ZE ALLES AL HEBBEN MEEGEMAAKT 'UITGELEEFD' ZIJN. SOMMIGE OUDE MENSEN DAARENTEGEN SPRANKELN NOG VAN ZOVEEL VITALITEIT EN LEVENZIN ALSOF ZE AAN HET BEGIN VAN HUN LEVEN STAAN. ZULKE MENSEN HEBBEN HET EEUWIGE VUUR IN ZICH VAN INNERLIJKE BRANDSTOF VOORZIEN. ZE STRALEN TE-VREDE-NHEID UIT EN LIJKEN VOOR DE EEUWIGHEID BESTEMD.

Abdijnieuws

EXPOSITIE 'PELGRIMAGE'

Vanaf 29 oktober is in de kloostergangen, de kapittelzaal en de Jozefkapel de expositie *Pelgrimage* te zien van de kunstenaars Marc Mulders en Claudy Jongstra. De tentoonstelling trekt veel bezoekers. Ze reageren enthousiast. Tijdens de opening sprak abt Bernardus over de band tussen de kunstenaar en de monnik. "In deze tentoonstelling komen beiden samen en laten zij anderen delen in hun visioen, doel en hoop. Het is in dit atelier van de monnik - het klooster - dat twee kunstenaars hun pelgrimsweg laten zien in een verbeelding van glas, kleuren, stoffen en geuren. Visioen, doel en hoop van de monnik worden ondersteund en aangevuld door deze verbeelding in de realiteit. De hemellichamen in glas als de zon van het visioen, de sterren van het doel en de planeten van de hoop. De stoffen van de weg en de geuren van de realiteit en de verbeelding." De band tussen kunstenaar en monnik komt heel nadrukkelijk tot uiting in een ruimte waar zowel schilderijen van Marc Mulders te zien zijn als van broeder Wolfgang. De tentoonstelling is tot en met 14 januari te bezichtigen op zaterdag- en zondagmiddag van 13.00-17.00 uur. De toegangsprijs bedraagt 3,-.

MARC MULDER (LINKS) GEEFT DE MONNIKEN VAN KONINGSHOEVEN EEN TOELICHTING BIJ GEËXPOSEERDE WERKEN IN DE JOZEFKAPEL.

'KOMT EEN MOSLIM IN HET KLOOSTER'

Van 21 tot 22 oktober was een groep van acht moslimjongeren te gast in de abdij. Het initiatief voor dit kloosterbezoek kwam van het Tilburgse 'Bureau Intermonde', dat actief is op het terrein van interculturele en interreligieuze contacten. Het vond plaats onder de noemer 'Komt een moslim in

het klooster'. Nooit eerder verbleef een groep moslims in Nederland in een klooster. Een jongere die pas moslim was geworden zei: "Geloven is voor mij een levenswijze." "We hebben daar intensief over gesproken", aldus abt Bernardus. "Geloven moet zich uiten in een gemeenschap van mensen en in allerlei vormen. Ik voelde een diepe verwantschap."

Handreiking

'KIJK KONINGSHOEVEN GAAT DIGITAAL'

Dit is de laatste papieren uitgave van *Kijk Koningshoeven*. Vier jaar lang bood het kwartaalblad een 'kijkje achter de kloostermuren'. Ook de abdij heeft echter te lijden onder de economische crisis en ziet zich mede daardoor genoodzaakt de uitgave van dit door velen gewaardeerde mooie blad te stoppen. Maar, zoals een overbekende Nederlander ooit op onnavolgbare wijze zei: "Elk nadeel heb z'n voordeel." Met ingang van 2012 komt de abdij namelijk niet meer per kwartaal maar maandelijks met *Kijk Koningshoeven* als gratis digitale nieuwsbrief in de kenmerkende layout via e-mail. Aanmelden kan eenvoudig via de website. De nieuwsbrief vormt een belangrijke aanvulling op wat via het reguliere kanaal van de site wordt gecommuniceerd: informatie over abdij, gastenhuis, brouwerij en monnikenleven, het algemene laatste abdijnieuws, de 'Preek van de week' en het 'Weblog van de abt'. Koningshoeven zet de nieuwsbrief in om met een brede kring van belangstellenden wel en wee binnen de gemeenschap te delen en te berichten over opmerkelijke gebeurtenissen in en rond abdij. Daarnaast is er nuttige productinformatie van Kloosterwinkel en bierbrouwerij en verschijnt regelmatig een agenda, waarin ook over de abdiygrenzen wordt gekeken. Kortom: een *must* voor vrienden van Koningshoeven!

Aanmelden voor de nieuwsbrief kan via www.koningshoeven.nl via het onderdeel 'Kijk Koningshoeven' op de homepage.

COLOFON

Kijk KONINGSHOEVEN IS EEN GRATIS KWARTAALUITGAVE VAN DE ABDIJ ONZE LIEVE VROUW VAN KONINGSHOEVEN. EEN VRIJWILLIGE BIJDRAGE ALS TEGEMOETKOMING IN DE KOSTEN IS WELKOM OP ING-BANKREKENING 107 22 51, T.N.V. ABDIJ OLV VAN KONINGSHOEVEN.

REDACTIE: APT BERNARDUS PEETERS (HOOFDREDACTEUR),
BROEDER DAVID BUTAYE, BROEDER WIGBERT VERSCHUREN,
PETER VAN ZOEST (EINDREDACTEUR)
CONCEPT & ONTWERP: HELDERGROEN, WWW.HELDERGROEN.NL

CONTACT: EINDHOVENSEWEG 3, 5056 RP BERKEL-ENSCHOT,
TEL.: 013 540 85 08, E-MAIL: INFO@KIJKKONINGSHOEVEN.NL
UITGEBREIDE INFORMATIE OVER DE ABDIJ IS TE VINDEN OP
WWW.KONINGSHOEVEN.NL

ISSN: 1875-3787

Kijk Koningshoeven